beroepsonderwijs bedrijfsleven

Keuzedeel mbo

Specialist Passend Onderwijs

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0747

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 08-09-2016

1. Algemene informatie

D1: Specialist Passend Onderwijs
Studielast
480
Beroepsvereisten
Nee
Certificaten
Nee
Gekoppeld aan kwalificatie(s)
Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers
Toelichting

In 2014 is de wet Passend Onderwijs van kracht geworden. Het doel van deze wet is om alle leerlingen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs een plek te geven op een school die bij hun kwaliteiten en mogelijkheden past. Scholen bieden hiermee extra hulp aan leerlingen die dat nodig hebben, zoals leerlingen met ontwikkelings- en/of gedragsproblemen en een bijzondere hulpvraag.

Relevantie van het keuzedeel
Door de invoering van het Passend Onderwijs groeit de behoefte aan beginnend beroepsbeoefenaars die goed om kunnen gaan met grote verschillen tussen leerlingen in de klas. Met dit keuzedeel kan de beginnend beroepsbeoefenaar beter anticiperen op deze verschillen en middels co-teaching een groep leerlingen aansturen. Wanneer een student wil doorleren biedt dit keuzedeel kennis en vaardigheden die de aansluiting op het hoger beroepsonderwijs, met name een pedagogische opleiding, verbeteren.

Beschrijving van het keuzedeel
Dit verdiepende keuzedeel omvat taken, kennis en vaardigheden op het gebied van Passend Onderwijs. De beginnend beroepsbeoefenaar voert Passend Onderwijs uit in alle fasen van het leerproces van de leerlingen.
De volgende onderwerpen komen aan bod: de rol van de beginnend beroepsbeoefenaar behorende bij Passend Onderwijs, ontwikkel- en/of gedragsproblemen (zoals adhd, odd en pdd-nos), inventarisatie van onderwijsbehoeften, het opstellen van begeleidings- en/of lesplannen, het uitvoeren van Passend Onderwijs in en rondom de lessen en het bevorderen van de kwaliteit van de zorg en begeleiding.

Branchevereisten
Nee

Aard van keuzedeel
Doorstroom
Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Vormgeven en uitvoeren van Passend Onderwijs

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar moet om kunnen gaan met grote verschillen tussen leerlingen en bijzondere hulpvragen van leerlingen. De ontwikkelingssituaties van kinderen zijn complex en wisselend. De ontwikkelingsvraagstukken die volgen uit de begeleidings- en lesplannen, die zij mede opstelt en uitvoert, bepalen de complexiteit van haar taak. Ze werkt zoveel mogelijk vraaggericht, oplossingsgericht, systeemgericht en kwaliteitsgericht. Ze heeft te maken met een grote diversiteit aan werkzaamheden. Ze moet middels co-teaching kunnen werken en daarbij adequaat omgaan met ongeplande en onverwachte gebeurtenissen die de gebruikelijke gang van zaken doorkruisen.

De beginnend beroepsbeoefenaar moet zorgen dat elke leerling wordt gestimuleerd om het beste uit zichzelf te halen. Zij is actief in alle fasen van het leerproces van de leerling en faciliteert het leren door te zorgen voor een gewenste leeromgeving. Dit doet zij door specialistische kennis van onderwijsleermethoden en -materialen voor Passend Onderwijs in te zetten. Daarnaast beschikt zij over brede en specialistische kennis en vaardigheden op het gebied van ontwikkelings- en/of gedragsproblemen, het begeleiden van een groep met diverse ontwikkelingsbehoeften en specifieke gesprekstechnieken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig en in overleg met de leerkracht, het lerarenteam en/of een bevoegd persoon (zoals de intern begeleider, remedial teacher of orthopedagoog) aan de uitvoering van taken rondom Passend Onderwijs. Ze draagt verantwoordelijkheid voor het resultaat van de eigen activiteiten en werkzaamheden. Ze heeft een signalerende, ondersteunende, stimulerende, opvoedende, oplossingsgerichte en creatieve rol. Ze werkt middels co-teaching onder de regie van de leerkracht, het lerarenteam of een andere functionaris die eindverantwoordelijk is voor de uitvoering van Passend Onderwijs Dit geldt zowel binnen als buiten de les.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van de sociale kaart in relatie tot Passend Onderwijs
- heeft kennis van co-teaching in relatie tot Passend Onderwijs
- heeft kennis van verschillende observatietechnieken
- heeft specialistische kennis van specifieke leermiddelen en materialen voor Passend Onderwijs
- heeft specialistische kennis van relevante wet- en regelgeving en richtlijnen over Passend Onderwijs
- heeft brede en specialistische kennis van kwaliteitszorg(systemen) voor Passend Onderwijs
- heeft brede en specialistische kennis van veel voorkomende ontwikkelings- en/of gedragsproblematieken, zoals adhd, odd en pdd-nos
- heeft kennis van systeemgericht werken gericht op Passend Onderwijs
- heeft brede en specialistische kennis van leerproblemen, zoals dyslexie en dyscalculie
- heeft specialistische kennis van rollen en verantwoordelijkheden voor de uitvoering van Passend Onderwijs
- heeft specialistische kennis van klassenmanagement

- kan complexe informatie met betrekking tot extra zorg voor leerlingen analyseren, interpreteren en integreren in begeleidings- en/of lesplannen
- kan creatieve oplossingen bedenken voor specifieke situaties die zich voordoen tijdens leerlingbegeleiding
- kan bronnen gericht op Passend Onderwijs raadplegen
- kan coachgesprekken met leerlingen voeren
- kan passende materialen en hulpmiddelen ontwikkelen en/of kiezen voor de uitvoering van Passend Onderwijs
- kan een ruimte effectief inrichten, passend bij de behoefte van de leerling en/of de situatie
- kan begeleidings- en lesplannen opstellen
- kan omgaan met diversiteit aan zorg- en/of begeleidingsvragen voor, tijdens en na de uitvoering van de lessen
- kan zelfstandig lessen verzorgen en hierbij actief anticiperen op hulpvragen vanuit Passend Onderwijs.
- kan door middel van co-teaching een groep leerlingen aansturen
- kan een hogere mate van verantwoordelijkheid dragen ten opzichte van de reguliere onderwijsassistent in de uitvoering van de lessen
- kan gesprekken voeren met ouders en/of verzorgers en leerlingen in het kader van Passend Onderwijs
- kan informatie verwerken in verschillende kwaliteitszorgsystemen
- kan gesprekken voeren met externe partijen, zoals hulpverlenende instanties, in het kader van Passend Onderwijs
- kan volgens geldende protocollen en voorschriften Passend Onderwijs uitvoeren en toetsen

D1-K1-W1: Inventariseert ontwikkelingsbehoeften vanuit Passend Onderwijs

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar inventariseert de wensen en behoeften van de leerling t.a.v. zorg- en/of begeleidingsvragen. Ze richt zich in haar aanpak op de diversiteit tussen leerlingen en zoekt naar mogelijkheden voor hun ontwikkeling. Om dit te kunnen doen observeert ze leerlingen zowel individueel als in de groep. Vervolgens analyseert en interpreteert ze de zorg- en/of begeleidingsvragen. De beginnend beroepsbeoefenaar voert gesprekken met leerlingen, hulpverlenende instanties en ouders of verzorgers over wensen en behoeften. Ze raadpleegt vakliteratuur en bronnen die een bijdrage kunnen leveren aan het formuleren van een aanpak of oplossing voor het vraagstuk. Ze onderzoekt hoe ze de leeromgeving kan laten aansluiten bij de behoeften van de leerling en/of de groep.

Resultaat

De zorg- en/of begeleidingsvraag van de leerling of de groep is geanalyseerd, geïnterpreteerd en gedefinieerd.

Gedrag

- observeert leerlingen uitgebreid en specialistisch
- heeft een scherp en objectief oog voor de individuele leerling
- signaleert specifieke ontwikkelingsbehoeften bij de individuele leerling of de groep
- overlegt tijdig en regelmatig met de leerkracht en/of een bevoegd persoon
- kiest passende materialen en middelen om doelen te bereiken
- heeft een onderzoekende houding
- bespreekt zorg- en/of begeleidingsvragen op een sensitieve en open wijze

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Analyseren, Onderzoeken

D1-K1-W2: Stelt begeleidings- en/of lesplannen op

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar stelt een begeleidings- en/of lesplan op voor de betreffende hulpvraag. Dit doet zij in overleg met de betrokken partijen, zoals de leerling, de leerkracht, ouders of verzorgers en instanties. Ze formuleert begeleidingsdoelen en vertaalt deze in passende begeleidingsvormen. Ze stelt interventies op die gericht zijn op de ontwikkeling van de leerling en/of de groep. Hierbij maakt ze gebruik van diverse materialen en hulpmiddelen.

Resultaat

Er is een begeleidings- en/of lesplan opgesteld waarin staat beschreven welke specifieke zorg en begeleiding de leerling en/of de groep nodig heeft/hebben.

Gedrag

- trekt relevante conclusies uit beschikbare informatie
- weegt verschillende alternatieven af op basis van hun consequenties
- legt relevante gegevens accuraat vast
- werkt systematisch
- formuleert begeleidingsdoelen SMART
- zet passende materialen en hulpmiddelen in
- overlegt tijdig en regelmatig met de leerkracht en/of een bevoegd persoon
- overlegt sensitief en open met ouders en/of verzorgers
- brengt informatie en advies begrijpelijk over

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Materialen en middelen inzetten, Analyseren, Plannen en organiseren

D1-K1-W3: Voert activiteiten in het kader van Passend Onderwijs uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar voert de opgestelde begeleidings- en/of lesplannen conform de afspraken uit. Ze werkt hierbij middels co-teaching met een leerling of groep en neemt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van haar taken gericht op

D1-K1-W3: Voert activiteiten in het kader van Passend Onderwijs uit

Passend Onderwijs. Ze richt de leeromgeving optimaal in en organiseert de lesactiviteiten zo dat iedere leerling tot zijn recht kan komen. Ze zorgt voor een goed pedagogisch en didactisch klimaat en voert ondersteunende werkzaamheden voor de leerkracht uit. Hierbij maakt ze gebruik van materialen en middelen die het leren bevorderen. Ze geeft aandacht aan individuele leerlingen en/of de groep met een speciale zorgbehoefte. Ze stemt haar activiteiten af op die van de leerkracht en bedenkt ad hoc oplossingen voor onverwachte probleemsituaties. Daarnaast voert ze coachgesprekken met leerlingen.

Resultaat

Het opgestelde begeleidings- en/of lesplan is conform de afspraken uitgevoerd. Bij de lesactiviteiten wordt voldaan aan de ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen in een goed pedagogisch en didactisch klimaat.

Gedrag

- stemt uitgebreid met de leerkracht en/of een bevoegd persoon af
- anticipeert daadkrachtig op onverwachte situaties
- werkt systematisch
- neemt proactief de verantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen in de klas
- heeft een scherp en objectief oog voor de individuele leerling
- toont respect voor ieder individu
- zet passende materialen en hulpmiddelen in

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren

D1-K1-W4: Bewaakt en bevordert de kwaliteit van de zorg en begeleiding gericht op Passend Onderwijs

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bewaakt en bevordert de kwaliteit van de extra zorg en begeleiding vanuit Passend Onderwijs door voortdurend de relevante informatie te verwerken in de kwaliteitszorgsystemen. Ze bewaakt de voortgang van de uitvoering van het begeleidings- en/of lesplan en stelt deze waar nodig bij. Ze evalueert het leerproces en de resultaten tussentijds en na afloop met de leerkracht en/of een bevoegd persoon. Ze hanteert hierbij de geldende protocollen. Waar nodig past ze protocollen aan, in overleg met de leerkracht en/of een bevoegd persoon. Daarnaast zorgt ze voor borging hiervan. Ze formuleert verbeteracties gericht op Passend Onderwijs om steeds een optimale leeromgeving voor de leerling te creëren. Waar nodig communiceert zij hierover in de teamvergadering. Ze raadpleegt periodiek en bij specifieke actualiteiten diverse bronnen en vakliteratuur over Passend Onderwijs zodat haar eigen deskundigheid en professionaliteit gewaarborgd zijn.

Resultaat

Relevante informatie is verwerkt in de kwaliteitszorgsystemen volgens de geldende protocollen. De protocollen zijn waar nodig aangepast en geborgd en de kennis van de beginnend beroepsbeoefenaar over Passend Onderwijs is actueel.

Gedrag

- evalueert het leerproces en de resultaten uitgebreid met de leerkracht en/of een bevoegd persoon
- signaleert en rapporteert knelpunten adequaat
- werkt systematisch
- legt accuraat relevante gegevens vast en stelt zo nodig plannen efficiënt en effectief bij
- toont initiatief en handelt zelfstandig
- raadpleegt tijdig en efficiënt bronnen en vakliteratuur
- onderneemt zelfstandig actie op de aanpassing van protocollen
- levert een professionele inhoudelijke bijdrage aan de teamvergadering
- draagt actief zorg voor de eigen deskundigheid en professionaliteit

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Materialen en middelen inzetten, Analyseren, Onderzoeken, Kwaliteit leveren